

Spis treści

I. Część opisowa

1. Cel i zakres opracowania	5
2. Podstawa opracowania	5
2.1 Wykaz podstawowych przepisów prawnych obowiązujących w zakresie ochrony przeciwpożarowej	5
3. Postanowienia ogólne	6
3.1 Zakres obowiązywania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	6
3.2 Aktualizacja instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	6
4. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku oraz warunków technicznych	6
4.1 Usytuowanie obiektu	6
4.2 Opis ogólny, funkcja i przeznaczenie obiektu	6
4.3 Zestawienie danych	7
4.4 Instalacje i urządzenia techniczne w obiekcie	7
4.5 Wysokość i ilość kondygnacji	8
4.6 Liczba osób w budynku	8
4.7 Kategoria zagrożenia ludzi	8
4.8 Parametry pożarowe występujących substancji palnych	9
4.9 Gęstość obciążenia ogniowego	10
4.10 Strefy pożarowe	10
4.11 Klasa odporności pożarowej obiektu	10
4.12 Klasa odporności ogniowej elementów budowlanych	10
4.13 Stopień rozprzestrzeniania ognia przez elementy budowlane	11
4.14 Warunki ewakuacji	11
4.15 Wyposażenie w gaśnice i hydranty	12
4.16 Droga pożarowa	12
4.17 Odległości od obiektów sąsiadujących	12
4.18 Lokalizacja pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem	13
4.19 Zagrożenie pożarowe obiektu	13
4.20 Potencjalne przyczyny powstawania pożaru w budynku	13
5. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku oraz warunków technicznych	14
5.1 Usytuowanie obiektu	14
5.2 Opis ogólny, funkcja i przeznaczenie obiektu	14
5.3 Zestawienie danych	14
5.4 Instalacje i urządzenia techniczne w obiekcie	14
5.5 Wysokość i ilość kondygnacji	15
5.6 Liczba osób w budynku	15
5.7 Kategoria zagrożenia ludzi	15
5.8 Parametry pożarowe występujących substancji palnych	15
5.9 Gęstość obciążenia ogniowego	17
5.10 Strefy pożarowe	17
5.11 Klasa odporności pożarowej obiektu	17
5.12 Klasa odporności ogniowej elementów budowlanych	17
5.13 Stopień rozprzestrzeniania ognia przez elementy budowlane	18
5.14 Warunki ewakuacji	18

5.15	Wyposażenie w gaśnice i hydranty	19
5.16	Droga pożarowa	20
5.17	Odległości od obiektów sąsiadujących	20
5.18	Lokalizacja pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem.....	20
5.19	Zagrożenie pożarowe obiektu	20
5.20	Potencjalne przyczyny powstawania pożaru w budynku.....	20
6.	Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru	21
6.1	Ogólne zasady użytkowania obiektu – czynności zabronione.....	21
7.	Zasady doboru, rozmieszczenia, obsługi i użycia gaśnic.....	22
7.1	Oznaczenia stosowane na gaśnicach.....	22
7.2	Wymagana ilość i zasady rozmieszczenia gaśnic	23
7.3	Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego	24
7.4	Zasady obsługi i użycia gaśnic.....	24
7.5	Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych	25
8.	Obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	25
8.1	Obowiązki właściciela obiektu	25
9.	Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru.....	26
9.1	Alarmowanie.....	26
9.2	Wykaz telefonów alarmowych.....	26
9.4	Akcja ratowniczo-gaśnicza	27
9.5	Cel ewakuacji.....	28
9.6	Zasady prowadzenia ewakuacji	28
9.6	Zasady prowadzenia ewakuacji	29
10.	Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	30
10.1	Organizacja prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	30
10.2	Wytyczne zabezpieczenia miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	30
10.3	Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo	33
10.4	Obowiązki wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo	33
11.	Zapoznanie właściciela/zarządcy obiektu z treścią instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi	36
11.1	Program szkolenia przeciwpożarowego.....	36
12.	Okresowe czynności związane z bezpieczeństwem pożarowym budynku.....	38
12.1	Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne gaśnic i hydrantów wewnętrznych.....	38
12.2	Składowanie materiałów palnych na drodze ewakuacyjnej.....	39
12.3	Przeglądy przewodów dymowych i spalinowych	39
12.4	Badania instalacji elektrycznej.....	39
12.5	Badania instalacji odgromowej.....	39
12.6	Przeglądy przewodów wentylacyjnych.....	40
	Załącznik nr 1 Karta okresowej aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	41
	Załącznik nr 2 Oświadczenie o zapoznaniu się z warunkami ochrony ppoż.....	42
	Załącznik nr 3 Zezwolenie na prowadzenie prac z otwartym ogniem.....	43
	Załącznik nr 4 Ostrzeżenie o pracach z otwartym ogniem	45
	Załącznik nr 5 Protokół zabezpieczenia ppoż. prac niebezpiecznych pożarowo.....	46
	Załącznik nr 6 Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo	48
	Załącznik nr 7 Wykaz osób zapoznanych z IBP	50

II. Część graficzna:

Budynek przy ul. Gen. Władysława Sikorskiego 3

- Piwnica - rys. nr 1
- Parter - rys. nr 2
- Piętro 1 - rys. nr 3
- Piętro 2 - rys. nr 4
- Plan sytuacyjny - rys. nr 5

Budynek przy ul. Lubiejewskiej 5

- Piwnica - rys. nr 6
- Parter - rys. nr 7
- Piętro 1 - rys. nr 8
- Piętro 2 - rys. nr 9
- Plan sytuacyjny - rys. nr 10

1. Cel i zakres opracowania

Celem opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym, porządkowym, jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji obiektów.

Zakres opracowania stanowi instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla budynku administracyjno-laboratoryjnego przy ul. Gen. Władysława Sikorskiego 3 oraz budynku laboratoryjnego przy ul. Lubiejewskiej 5, będących w trwałym Zarządzie Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowi Mazowieckiej.

2. Podstawa opracowania

2.1 Wykaz podstawowych przepisów prawnych obowiązujących w zakresie ochrony przeciwpożarowej

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 1991 r. Nr 81, poz. 351 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 1991 r. Nr 88, poz. 400 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89 z 1994 r.; poz. 414 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 z 2010 r.; poz. 719 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz dróg pożarowych (Dz. U. nr 124 z 2009 r.; poz. 1030).
7. Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa - PN EN 7010:2012.

3. Postanowienia ogólne

3.1 Zakres obowiązywania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego obowiązuje pracowników Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ostrowi Mazowieckiej i Urzędu Gminy w Ostrowi Mazowieckiej. Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu. Umowa o powierzenie prac lub najem obiektów (ich części) musi zobowiązywać wykonawców (najemców) do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.

Zarządca budynku lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców/najemców w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

3.2 Aktualizacja instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektów, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

BUDYNEK ADMINISTRACYJNO- LABORATORYJNY PRZY UL. GEN. WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO 3

4. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku oraz warunków technicznych

4.1 Usytuowanie obiektu

Budynek usytuowany jest przy ul. Gen. Władysława Sikorskiego 3 w Ostrowi Mazowieckiej, w województwie mazowieckim.

4.2 Opis ogólny, funkcja i przeznaczenie obiektu

Obiekt podpiwniczony, w części administracyjnej o dwóch kondygnacjach nadziemnych, w części laboratoryjnej o trzech kondygnacjach nadziemnych, z dwiema klatkami schodowymi.

Na poszczególnych kondygnacjach budynku znajdują się pomieszczenia:

- kondygnacja podziemna: sala konferencyjna, pomieszczenia biurowe, pomieszczenia gospodarczo - magazynowe, szatnie, archiwa;
- parter – piętro 1: pomieszczenia biurowe, pomieszczenia laboratoryjne;
- piętro 2: pomieszczenia laboratoryjne.

4.3 Zestawienie danych

Parametry techniczne części administracyjno-biurowej:

✓ wysokość	- 7,60 m,
✓ długość budynku	- 29,31 m,
✓ szerokość budynku	- 12,90 m,
✓ powierzchnia zabudowy	- 383,04 m ² ,
✓ powierzchnia użytkowa	- 955,58 m ² ,
✓ kubatura	- 3822,74 m ³ .

Parametry techniczne części laboratoryjnej:

✓ wysokość	- 11,10 m,
✓ długość budynku	- 19,06 m,
✓ szerokość budynku	- 8,00 m,
✓ powierzchnia zabudowy	- 152,48 m ² ,
✓ powierzchnia użytkowa	- 487,30 m ² ,
✓ kubatura	- 1514,10 m ³ .

4.4 Instalacje i urządzenia techniczne w obiekcie

Budynek jest wyposażony w instalację:

- elektryczną,
- wodociągową i kanalizacyjną,
- centralnego ogrzewania,
- odgromową,
- wentylacji mechanicznej,
- wentylacji grawitacyjnej,
- przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- hydrantów wewnętrznych,

4.8 Parametry pożarowe występujących substancji palnych

W obiekcie znajdują się w nieznacznych ilościach następujące materiały palne właściwe dla funkcji obiektu:

Acetylen

Używany do badań metodą absorpcji atomowej w sekcji analizy instrumentalnej. Acetylen jest dostarczany w przenośnych zbiornikach ciśnieniowych (butlach) spełniających wymagania Dozoru Technicznego. Butle usytuowane są na zewnątrz budynku. Jest to substancja skrajnie łatwopalna. Ogrzanie grozi wybuchem. Produkt wybuchowy z dostępem i bez dostępu powietrza. Temperatura samozapłonu wynosi 325 °C. Tworzy mieszaniny wybuchowe z powietrzem w bardzo szerokim zakresie stężeń. Granice wybuchowości w powietrzu: 2,4% -83% obj. Temperatura samozapłonu wynosi 325 ° C. Gęstość względna gazu: 0,90 (powietrze = 1).

Wodór

Używany do badań metodą chromatografii gazowej w sekcji analizy instrumentalnej, produkcja z generatora. Zakres tworzenia mieszanin wybuchowych z powietrzem: 4 - 75,6% obj. (33-64 g/m³). Mieszanina wodoru z tlenem, zawierająca od 5 do 94% obj. wodoru wybuchu po zainicjowaniu reakcji. Wodór reaguje również z wieloma związkami chemicznymi po zainicjowaniu reakcji. Redukuje tlenki niektórych metali. Temperatura samozapłonu wynosi 560 ° C. Gęstość względna gazu: 0,07 (powietrze = 1).

Dodatkowo w budynku znajdują się następujące materiały palne:

- meble,
- elementy wyposażenia pomieszczeń biurowych,
- dokumenty.

Na drogach ewakuacyjnych zastosowano co najmniej trudno zapalne materiały i wyroby budowlane. Zabronione jest stosowanie materiałów łatwo zapalnych.

Do wykończenia wnętrz wykorzystano materiały trudno zapalne, których produkty rozkładu termicznego nie są bardzo toksyczne i intensywnie dymiące.

Jako łatwo zapalne materiały uznaje się takie, których właściwości określone w badaniach zgodnych z Polskimi Normami odnoszącymi się do zapalności i rozprzestrzeniania płomienia przez wyroby włókiennicze, nie spełniają co najmniej jednego z kryteriów: $t_i \geq 4s$; $t_s \leq 30s$; nie występuje przepalenie trzeciej nitki, nie występują płonące krople.

W obrębie dróg ewakuacyjnych zabronione jest składowanie materiałów palnych.

4.9 Gęstość obciążenia ogniowego

Gęstości obciążenia ogniowego dla stref ZL nie ustala się.

4.10 Strefy pożarowe

Budynek stanowi jedną strefę pożarową:

- strefa pożarowa 1 - ZL III – strefa obejmująca wszystkie kondygnacje budynku, strefa o powierzchni wewnętrznej 1442,88 m² – przy dopuszczalnej 4000 m².

4.11 Klasa odporności pożarowej obiektu

Zgodnie z § 212 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065) można stwierdzić, że budynki stanowią klasę odporności pożarowej:

- D – budynek niski (N) ze strefą pożarową ZL III.

4.12 Klasa odporności ogniowej elementów budowlanych

Klasa odporności poszczególnych elementów budowlanych dla budynku powinna spełniać wymagania zawarte w § 216 ust 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75 z 2002 r., poz. 690 z późn. zmianami) przedstawione w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Wymagania w zakresie klasy odporności ogniowej elementów budynków

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ^{5*)}					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop ¹⁾	Ściana zewnętrzna ¹⁾²⁾	Ściana wewnętrzna ¹⁾²⁾	Przekrycie dachu
"D"	R 30	(-)	REI 30	EI 30	(-)	(-)

^{*)} – Z zastrzeżeniem § 219 ust. 1.

Oznaczenia w tabeli:

R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

¹⁾ – Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ – Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa między kondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

³⁾ – Wymaganie nie dotyczą naświetli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4.

⁴⁾ – Dla ścian komór zasypu wymaga się klasy E I 60, a dla drzwi komór zasypu klasy EI 30.

⁵⁾ – Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

4.13 Stopień rozprzestrzeniania ognia przez elementy budowlane

Wszystkie elementy budynku są nierozprzestrzeniające ognia.

4.14 Warunki ewakuacji

Ewakuacja z poszczególnych kondygnacji budynku zapewniona jest korytarzami oraz klatkami schodowymi do wyjść ewakuacyjnych bezpośrednio na zewnątrz.

Szerokość drzwi stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczeń wynosi min. 0,9 m, a w przypadku drzwi służących do ewakuacji do 3 osób nie mniej niż 0,8 m.

Długości przejść ewakuacyjnych

Długość przejścia ewakuacyjnego – w pomieszczeniach od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.

Dopuszczalne długości przejść w strefie pożarowej ZL wynoszące 40 m nie zostały przekroczone.

Długość dojścia ewakuacyjnego

Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej.

Od strony południowej w odległości ok. 36 m znajduje się budynek Powiatowego Inspektoratu Weterynarii.

Od strony zachodniej w odległości ok. 10 m znajduje się budynek Urzędu Gminy.

Od strony wschodniej w odległości ok. 22 m znajduje się budynek Sądu Rejonowego.

4.18 Lokalizacja pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem

W budynku ani w przestrzeni zewnętrznej nie występują strefy zagrożenia wybuchem.

4.19 Zagrożenie pożarowe obiektu

Główne zagrożenie pożarowe obiektu wynika z możliwości wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych, a także z możliwości zaprószenia ognia przez osoby znajdujące się w obiekcie.

4.20 Potencjalne przyczyny powstawania pożaru w budynku

Możliwości powstania pożaru w obiekcie mogą wynikać z:

- wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
  - niewłaściwego wykonania,
  - przeciążania poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
  - korzystania z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych,
  - pozostawienia niewyłączonego dopływu prądu elektrycznego do odbiorników po zakończeniu pracy,
  - stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów łatwo palnych,
  - dokonywania przeróbek i remontów urządzeń oraz instalacji elektrycznej, budowy dodatkowych punktów odbioru energii elektrycznej przez osoby nieposiadające wymaganych kwalifikacji zawodowych.
- prowadzenia prac remontowych polegających na spawaniu, cięciu, malowaniu, klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- palenia tytoniu w miejscach, w których obowiązuje zakaz palenia; wyrzucanie niedopałków, płonących zapalek do koszy na śmieci z papierem (na terenie całego obiektu obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu poza miejscem do tego wyznaczonym),
- celowego podpalenia.

BUDYNEK LABORATORYJNY PRZY UL. LUBIEJEWSKIEJ 5

5. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku oraz warunków technicznych

5.1 Usytuowanie obiektu

Budynek usytuowany jest przy ul. Lubiejewskiej 5 w Ostrowi Mazowieckiej, w województwie mazowieckim.

5.2 Opis ogólny, funkcja i przeznaczenie obiektu

Budynek zlokalizowany jest w Ostrowi Mazowieckiej przy ul. Lubiejewskiej 5. Budynek podpiwniczony, posiada trzy kondygnacje nadziemne, jedną klatkę schodową. Na poszczególnych kondygnacjach zlokalizowane są następujące pomieszczenia:

- kondygnacja podziemna: pomieszczenia socjalne, pomieszczenia gospodarczo - magazynowe;
- parter – piętro II: pomieszczenia laboratoryjne.

5.3 Zestawienie danych

Parametry techniczne budynku:

✓ wysokość	- 12,25 m,
✓ długość budynku	- 15,23 m,
✓ szerokość budynku	- 14,70 m,
✓ powierzchnia zabudowy	- 206 m ² ,
✓ powierzchnia użytkowa	- 504,30 m ² ,
✓ kubatura	- 1980 m ³ .

5.4 Instalacje i urządzenia techniczne w obiekcie

Budynek jest wyposażony w instalację:

- elektryczną,
- wodociągową i kanalizacyjną,
- centralnego ogrzewania,
- odgromową,
- wentylacji mechanicznej,

- wentylacji grawitacyjnej,
- przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- gazu propan-butan.

5.5 Wysokość i ilość kondygnacji

Budynek o trzech kondygnacjach nadziemnych i jednej podziemnej. Budynek zaliczany do budynków niskich (N).

5.6 Liczba osób w budynku

Przewidywana ilość pracowników wynosi:

- na parterze:	do 10 osób,
- na piętrze 1:	do 10 osób,
- na piętrze 2:	do 10 osób,
Suma:	do 30 osób.

W piwnicy brak osób przebywających na stałe.

5.7 Kategoria zagrożenia ludzi

Budynek zakwalifikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

W budynku nie występują pomieszczenia lub strefy zakwalifikowane jako zagrożone wybuchem.

W budynku nie występują pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób.

5.8 Parametry pożarowe występujących substancji palnych

W obiekcie znajdują się w nieznacznym ilościach następujące materiały palne właściwe dla funkcji obiektu:

Propan-butan

Gaz skrajnie łatwopalny. Tworzy mieszaniny wybuchowe z powietrzem. W fazie gazowej cięższy od powietrza, może zalegać w zagłębieniach terenowych. Przy normalnym ciśnieniu i temperaturze otoczenia (ok. 20 °C) granica wybuchowości dla gazu płynnego zawiera się w granicach od 1,5% do 11% objętości par w powietrzu. W tym zakresie stężeń istnieje ryzyko wybuchu.

W razie niebezpieczeństwa zawiadomić otoczenie o awarii. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby, niebiorące udziału w likwidowaniu awarii; w razie potrzeby zarządzić ewakuację. Wezwać Państwową Straż Pożarną i Policję.

Najważniejszym parametrem gazu płynnego jest ciśnienie par gazu, które w zamkniętym pojemniku (butla, zbiornik) jest zależne tylko od temperatury. Ciśnienie to jest stałe dla czystego składnika gazu dla stałej temperatury aż do całkowitego odparowania fazy. Gaz płynny ma wysoką wartość opałową – ponad trzykrotnie wyższą niż gaz ziemny. Gaz płynny jest normalnie magazynowany w stanie skroplonym pod ciśnieniem par własnych.

Produkty spalania: dwutlenek węgla, woda.

Środki gaśnicze: dwutlenek węgla, rozproszony strumień wody.

Środki izolacyjne (dla fazy lotnej): kurtyna wodna – rozproszone strumienie wodne.

Mały pożar: na terenie otwartym pozwolić wypalić się, kontrolując z bezpiecznej odległości i chłodząc butlę wodą; butle narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować w wyniku wzrostu ciśnienia wewnątrz nich, w pomieszczeniu zamkniętym gasić gaśnicą proszkową lub śniegową (dwutlenek węgla) lub wprowadzić gazowy dwutlenek węgla.

Duży pożar: gasić po odcięciu dopływu gazu rozproszonymi prądami wody.

W przypadku pożaru obejmującego dużą ilość produktu, zarządzić ewakuację wszystkich osób poza obszar zagrożenia. Butle narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości (butle narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować w wyniku wzrostu ciśnienia wewnątrz nich); jeśli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia.

Sprzęt dla ludzi biorących udział w gaszeniu:

Aparaty ochrony dróg oddechowych, pełna odzież ochronna – najlepiej ogniotrwała typu Nomex i ubrania żaroodporne.

Inne informacje:

W przypadku pożaru natychmiast zawiadomić straż pożarną.

Zapewnić wolną drogę ewakuacyjną.

Występuje niebezpieczeństwo odrzutu płomienia, jeżeli iskry lub gorące powietrze zapalą opary substancji.

Dodatkowo znajdują się następujące materiały palne:

- meble,
- elementy wyposażenia pomieszczeń biurowych,
- dokumenty.

Na drogach ewakuacyjnych zastosowano co najmniej trudno zapalne materiały i wyroby budowlane. Zabronione jest stosowanie materiałów łatwo zapalnych.

Do wykończenia wnętrz wykorzystano materiały trudno zapalne, których produkty rozkładu termicznego nie są bardzo toksyczne i intensywnie dymiące.

Jako łatwo zapalne materiały uznaje się takie, których właściwości określone w badaniach zgodnych z Polskimi Normami odnoszącymi się do zapalności i rozprzestrzeniania płomienia przez wyroby włókiennicze, nie spełniają co najmniej jednego z kryteriów: $t_i \geq 4s$; $t_s \leq 30s$; nie występuje przepalenie trzeciej nitki, nie występują płonące krople.

W obrębie dróg ewakuacyjnych zabronione jest składowanie materiałów palnych.

5.9 Gęstość obciążenia ogniowego

Gęstości obciążenia ogniowego dla stref ZL nie ustala się.

5.10 Strefy pożarowe

Budynek stanowi jedną strefę pożarową:

- strefa pożarowa 1 - ZL III – strefa obejmująca wszystkie kondygnacje budynku, strefa o powierzchni wewnętrznej 504,30 m² – przy dopuszczalnej 5000 m².

5.11 Klasa odporności pożarowej obiektu

Zgodnie z § 212 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065) można stwierdzić, że budynki stanowią klasę odporności pożarowej:

- D – budynek niski (N) ze strefą pożarową ZL III.

5.12 Klasa odporności ogniowej elementów budowlanych

Klasa odporności poszczególnych elementów budowlanych dla budynku powinna spełniać wymagania zawarte w § 216 ust 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75 z 2002 r., poz. 690 z późn. zmianami) przedstawione w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Wymagania w zakresie klasy odporności ogniowej elementów budynków

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ^{5*)}					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop ¹⁾	Ściana zewnętrzna ¹⁾²⁾	Ściana wewnętrzna ¹⁾²⁾	Przekrycie dachu
"D"	R 30	(-)	REI 30	EI 30	(-)	(-)

^{*)} – Z zastrzeżeniem § 219 ust. 1.

Oznaczenia w tabeli:

R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

¹⁾ – Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ – Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa między kondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

³⁾ – Wymaganie nie dotyczą naswietli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4.

⁴⁾ – Dla ścian komór zasypu wymaga się klasy E I 60, a dla drzwi komór zasypu klasy EI 30.

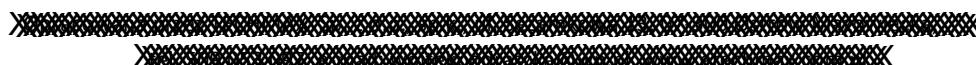
⁵⁾ – Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

5.13 Stopień rozprzestrzeniania ognia przez elementy budowlane

Wszystkie elementy budynku są nierozprzestrzeniające ognia.

5.14 Warunki ewakuacji

Ewakuacja z poszczególnych kondygnacji budynków zapewniona jest korytarzami do klatki schodowej do wyjść ewakuacyjnych bezpośrednio na zewnątrz.

Szerokość drzwi stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczeń wynosi min. 0,9 m, a w przypadku drzwi służących do ewakuacji do 3 osób nie mniej niż 0,8 m.

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych wynosi min. 1,4 m, a w przypadku dróg służących do ewakuacji do 20 osób nie mniej niż 1,2 m.

Długości przejść ewakuacyjnych

Długość przejścia ewakuacyjnego – w pomieszczeniach od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.

Dopuszczalne długości przejść w strefie pożarowej ZL wynosząca do 40 m, w przedmiotowym obiekcie nie została przekroczona.

Długość dojścia ewakuacyjnego

Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku. Mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej.

Dopuszczalna długość dojść ewakuacyjnych:

- w strefie ZL III – 30 m, przy jednym dojściu, w tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej, 60 m przy dwóch dojściach – warunek w przedmiotowym obiekcie spełniony.

Poziome i pionowe drogi ewakuacyjne.

Szerokość wewnętrznych poziomych dróg ewakuacji wynosi minimum 1,40 m, w przypadku dróg przeznaczonych do ewakuacji nie więcej niż 20 osób nie mniej niż 1,20 m.

Wymiary szerokości klatki schodowej wynoszą minimum: szerokość biegu - 1,2 m, szerokości spoczników - 1,5 m (wymiar w świetle). Maksymalna liczba stopni w jednym biegu wynosi do 17. W przedmiotowym budynku wartości te nie zostały przekroczone.

5.15 Wyposażenie w gaśnice i hydranty

Obiekt jest wyposażony w następujące ilości i rodzaje gaśnic:

- gaśnica proszkowa GP 4 - 4 szt.,
- koc gaśniczy - 4 szt.

Podręczny sprzęt gaśniczy poddawany jest okresowym przeglądom i czynnościom konserwacyjnym. Miejsce usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego jest oznakowane. Ilość środka gaśniczego odpowiada wymaganiam zawartym w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 z 2010 r.; poz. 719).

- pozostawienia niewyłączonego dopływu prądu elektrycznego do odbiorników po zakończeniu pracy,
- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów łatwo palnych,
- dokonywania przeróbek i remontów urządzeń oraz instalacji elektrycznej, budowy dodatkowych punktów odbioru energii elektrycznej przez osoby nieposiadające wymaganych kwalifikacji zawodowych.
- o prowadzenia prac remontowych polegających na spawaniu, cięciu, malowaniu, klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- o palenia tytoniu w miejscach, w których obowiązuje zakaz palenia; wyrzucanie niedopałków, płonących zapalek do koszy na śmieci z papierem (na terenie całego obiektu obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu poza miejscem do tego wyznaczonym),
- o celowego podpalenia.

6. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru

6.1 Ogólne zasady użytkowania obiektu – czynności zabronione

- 1) Zabrania się ustawiania i instalowania w odległości mniejszej niż 0,5 m od materiałów palnych:
  - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100⁰ C, np. sprzęt do gotowania wody, piece grzewcze,
  - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalację odgromową oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 380 V, jeśli przepisy odrębne nie stanowią inaczej.
- 2) Zabrania się użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na palnym podłożu. Dopuszcza się stosowanie elektrycznych urządzeń grzejnych, posiadających odpowiednie zabezpieczenie fabryczne. Zabrania się stosowania grzałek.
- 3) Zabrania się stosowania materiałów łatwopalnych na osłony punktów świetlnych.
- 4) Zabrania się instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych (wyłączniki, gniazda) bezpośrednio na palnym podłożu, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 5) Zabrania się:
  - prowizorycznego instalowania urządzeń elektrycznych,

- dokonywania napraw urządzeń i instalacji elektrycznych i innych przez osoby nieposiadające odpowiednich uprawnień,
- naprawiania lub drutowania bezpieczników elektrycznych,
- włączania jednocześnie do sieci kilku urządzeń elektrycznych powodując przeciążenie instalacji elektrycznej,
- pozostawiania bez dozoru włączonych urządzeń nieprzystosowanych do pracy ciągłej,
- używania świec i lamp naftowych w przypadku awarii oświetlenia elektrycznego,
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- gromadzenia palnych materiałów pod zewnętrznymi ścianami budynku, posiadających otwory okienne,
- wrzucania niedopałków do śmietniczek ogólnego użytku lub na suchą trawę.

Zabrania się uniemożliwienia lub ograniczenia dostępu do:

- wyjść ewakuacyjnych,
  - sprzętu gaśniczego,
  - głównego wyłącznika prądu oraz tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.
- 6) Zabrania się składowania materiałów palnych na drogach ewakuacyjnych oraz innych materiałów ograniczających szerokość przejścia. Na klatce schodowej i schodach nie wolno ustawiać jakichkolwiek przedmiotów.
- 7) Drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji, miejsca usytuowania sprzętu gaśniczego, główne wyłączniki prądu, główne zawory wody, hydranty pożarowe oraz zakazy przeciwpożarowe winny być oznakowane znakami bezpieczeństwa, zgodnie z bieżącym stanem zabezpieczenia obiektu.
- 8) Przy wejściu do budynku winna być umieszczona instrukcja postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem aktualnych telefonów alarmowych.

7. Zasady doboru, rozmieszczenia, obsługi i użycia gaśnic

7.1 Oznaczenia stosowane na gaśnicach

Oznaczenia literowe grup pożarów umieszczone na gaśnicach informują, jakie pożary można nimi gasić:

- **grupa A** - pożary ciał stałych (drewno, papier, tkaniny),

- c) w obiektach wielokondygnacyjnych - w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.
- 5) Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:
- a) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
  - b) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości, co najmniej 1 m.

7.3 Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego

- 1) Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w początkowej fazie ich rozwoju przez użytkowników budynku.
- 2) Gaśnice proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną.
- 3) Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych – stosuje się je przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

7.4 Zasady obsługi i użycia gaśnic

Gaśnica proszkowa - jest to cylindryczny zbiornik zaopatrzony w dźwignię uruchamiającą zawór lub zbijak. Środek gaśniczy (proszek) wyrzucany jest przez dyszę lub wężyk zakończony prądowniczką przy pomocy gazu obojętnego (azot lub dwutlenek węgla). Po dostarczeniu gaśnicy w miejsce pożaru zrywamy plombę i wyciągamy zawleczkę blokującą, uruchamiamy dźwignię lub wciskamy zbijak i kierujemy strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru. Działanie gaśnicy proszkowej można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądowniczki. Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

Gaśnica śniegowa - jest to cylindryczny zbiornik zaopatrzony w zawór (pokrętny lub szybko otwieralny) i wężyk zakończony dyszą wylotową. Wewnątrz gaśnicy znajduje się skroplony dwutlenek węgla, który po uruchomieniu gaśnicy pod własnym ciśnieniem wydostaje się na zewnątrz oziębiając się do temperatury ok. - 80°C. Po dostarczeniu gaśnicy w miejsce pożaru zrywamy plombę zabezpieczającą (ewentualnie wyciągamy zawleczkę blokującą), uruchamiamy

zawór i kierujemy strumień środka gaśniczego na ognisko pożaru. Działanie gaśnicy śniegowej można w każdej chwili przerwać zamykając zawór.

Należy pamiętać, że:

- w czasie działania gaśnicy należy ją trzymać tylko za uchwyty,
- nie wolno używać tych gaśnic do gaszenia palącej się na człowieku odzieży.

Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

7.5 Sposób poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych

- 1) Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.
- 2) Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.
- 3) Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa w ust. 2, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.
- 4) Gaśnice po każdym użyciu należy niezwłocznie naładować i uzupełnić środkiem gaśniczym. Sprawne gaśnice powinny być zabezpieczone plombą i posiadać kontrolkę z odpowiednim wpisem kontroli, konserwacji, remontu lub napełnienia.
- 5) Miejsce umieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego należy oznakować zgodnie z PN-EN ISO 7010:2012.

8. Obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej

8.1 Obowiązki właściciela obiektu

Właściciel obiektu ponosi odpowiedzialność za stan ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności za:

- 1) Zapewnienie właściwego stanu ochrony przeciwpożarowej użytkowanych pomieszczeń i instalacji.

- 2) Uwzględnianie wymagań ochrony przeciwpożarowej przy prowadzonych remontach i pracach modernizacyjnych.
- 3) Zapewnienie zapoznania i zobowiązania wszystkich pracowników do przestrzegania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, w tym postanowień niniejszej instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.
- 4) Karanie osób nieprzestrzegających przepisów przeciwpożarowych i postanowień niniejszej instrukcji.
- 5) Zapewnienie środków finansowych do utrzymania ochrony przeciwpożarowej na właściwym poziomie.

9. Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru

9.1 Alarmowanie

W przypadku zauważenia pożaru każda osoba przebywająca na terenie obiektu, która ten pożar zauważyła lub otrzymała o nim informację ma obowiązek: Przystąpienia do alarmowania powiadamiając o pożarze według następującej kolejności:

- zaalarmować osoby przebywające w pobliżu pożaru,
- zawiadomić właściciela obiektu,
- zaalarmować telefonicznie Państwową Straż Pożarną, tel. **998**.

Przy alarmowaniu o pożarze straży pożarnej należy udzielić następujących informacji:

- podać dokładny adres obiektu oraz przybliżone miejsce pożaru,
- podać czy istnieje zagrożenie dla życia ludzkiego oraz przybliżoną liczbę osób zagrożonych,
- w przypadku innego zagrożenia niż pożar, należy podać rodzaj zagrożenia,
- podać swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego następuje alarmowanie.

9.2 Wykaz telefonów alarmowych

1. Państwowa Straż Pożarna	- 998
2. Pogotowie Ratunkowe	- 999
3. Policja	- 997
4. Właściciel/Zarządca obiektu	- .....
5. Pogotowie Wodociągowe	- .....
6. Pogotowie Energetyczne	- 991

9.3 Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie

Podstawowym środkiem służącym do ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie na terenie obiektu jest alarmowanie głosem. Powiadomienie słowne powinno mieć charakter stanowczy, lecz niewzbudzający paniki. Należy używać następujących określeń:

- " UWAGA! Ogłaszam ewakuację budynku - wszyscy pracownicy opuszczają budynek bez paniki ",
- " Kierować się do wyjścia wyznaczoną klatką schodową ", itp.

9.4 Akcja ratowniczo-gaśnicza

Funkcję kierownika działań ratowniczo-gaśniczych obejmuje z chwilą otrzymania wiadomości o pożarze właściciel/zarządca obiektu lub osoba przez niego wyznaczona.

Kierownik działań ratowniczo-gaśniczych organizuje i nadzoruje prowadzenie akcji, a przede wszystkim:

- 1) ocenia sytuację pod względem bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie i podejmuje decyzję o przeprowadzeniu ewakuacji,
- 2) wydaje polecenia pracownikom w zakresie podejmowania działań ewakuacyjnych i gaśniczych przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 3) w razie potrzeby zarządza wyłączenie dopływu do obiektu lub jego części energii elektrycznej,
- 4) odpowiada za organizację punktu koncentracji ewakuowanych,
- 5) po przekazaniu danych o ilości ewakuowanych do dowódcy straży pożarnej utrzymuje stałą współpracę z nim,
- 6) kontroluje na bieżąco ilość osób, które opuściły obiekt w celu ustalenia czy wszyscy znajdują się już poza strefą zagrożenia.

Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej powinien pamiętać, że należy:

- 1) w pierwszej kolejności przeprowadzić ewakuację osób zagrożonych bezpośrednio,
- 2) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem, nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem - stosować gaśnice śniegowe i proszkowe,
- 3) usunąć z zasięgu ognia materiały palne, a przede wszystkim naczynia z płynami łatwopalnymi, urządzenia i ważne dokumenty, nie otwierać bez potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ świeżego powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się pożaru,

- 4) szybkie i prawidłowe użycie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

9.5 Cel ewakuacji

Ewakuacja ma na celu ratowanie osób przebywających na terenie budynku, przed skutkami zaistniałego zagrożenia spowodowanego pożarem, a także innym wydarzeniem o charakterze awaryjnym. Ewakuacja polega na uporządkowanym, spokojnym i sprawnym wyprowadzeniu osób przebywających w budynku (pomieszczeniach) do wyznaczonego miejsca koncentracji osób ewakuowanych.

Podstawowym warunkiem sprawnego przeprowadzenia ewakuacji jest zapobieżenie możliwości wystąpienia objawów paniki. Opanowanie ludzi paniką powodującą podjęcie spontanicznych, nieuporządkowanych i masowych prób natychmiastowego opuszczenia zagrożonego budynku, niesie za sobą ryzyko zaistnienia nieszczęśliwych wypadków a nawet ofiar śmiertelnych.

9.6 Zasady prowadzenia ewakuacji

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

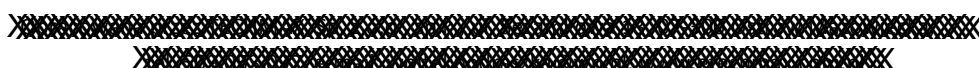
- 1) Niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w budynku o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności prowadzenia ewakuacji. Do powiadomienia należy skierować do poszczególnych pomieszczeń łączników.
- 2) Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych osób lub grup ewakuacyjnych, przyjmując założenie, że zgodnie z podstawowymi obowiązkami pracowniczymi. Ponadto kierujący ewakuacją ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i aparatury, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji.
- 3) W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.

- 4) W przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru, i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Straży Pożarnej lub innych jednostek ratowniczych.
- 5) Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.
- 6) Ewakuacja mienia nie może się odbywać kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby. W pracy tej należy wykorzystać sprzęt techniczny i transportowy znajdujący się na terenie budynku oraz sprzęt przybyłych na miejsce jednostek straży pożarnej.
- 7) Po zakończeniu ewakuacji należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia i kondygnacje. W razie niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń i kondygnacji budynku.
- 8) W przypadku przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji kierownik lub osoba go zastępująca, zobowiązana jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie do podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki.

9.6 Zasady prowadzenia ewakuacji

- 1) W obiekcie oznakowanie kierunku dróg ewakuacyjnych, wyjść ewakuacyjnych musi być utrzymywane we wszystkich ciągach komunikacyjnych (drogi ewakuacyjne) na wszystkich kondygnacjach – na korytarzach i klatkach schodowych.

10. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

10.1 Organizacja prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

- 1) Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 2) Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.
- 3) Zasady działania komisji, o której mowa w pkt. 2:
  - a) skład osobowy komisji stanowią:
    - przedstawiciel właściciela obiektu – PRZEWODNICZĄCY,
    - osoba prowadząca sprawy ochrony przeciwpożarowej – CZŁONEK,
    - kierownik (właściciel) grupy (firmy) wykonującej prace – CZŁONEK,
    - skład komisji może być rozszerzony o inne osoby.
  - b) prace komisji organizuje jej Przewodniczący,
  - c) komisja ze swoich prac sporządza „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo” /załącznik/,
  - d) po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, Przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac,
  - e) do obowiązku Przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo”,
  - f) po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje Przewodniczący Komisji.

10.2 Wytyczne zabezpieczenia miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

- 1) Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie itp., w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:
  - a) klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych,
  - b) szlifowaniu (np. cyklinowaniu) powierzchni wykonanych z materiałów palnych,

- c) zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
  - d) montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.
- 2) Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
- a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
  - b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
  - c) zabezpieczeniu przed działaniem, np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
  - d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
  - e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. Znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
  - f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
  - g) sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo palnych,
  - h) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.:
    - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki, np. drutu spawalniczego, elektrod itp.,
    - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
    - niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
    - zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.

- 3) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- a) dążyć do zmniejszania lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń,
  - b) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
  - c) zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
  - d) pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
  - e) po zakończeniu prac, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
  - f) ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
  - g) prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzenie nie przekroczenia 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
- 4) Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy, w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
- 5) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 6) Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

- 7) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

10.3 Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo

Osoba, która została upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo, powinna w szczególności:

- a) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- b) dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- c) sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
- d) wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- e) brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

10.4 Obowiązki wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:

- 1) Sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru.
- 2) Ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole zezwoleniu na prowadzenie prac.
- 3) Znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru.
- 4) Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo.
- 5) Ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia, ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych.
- 6) Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego.

- 7) Rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy.
- 8) Poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo.
- 9) Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu.
- 10) Meldowanie bezpośrednio przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac.
- 11) Dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy, stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru.
- 12) Wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad:

a) przy spawaniu:

- wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac spawalniczych oraz pomieszczeniach lub rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i instalacji technologicznych należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
- w miejscu wykonywania prac spawalniczych powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru w szczególności podręczny sprzęt gaśniczy,
- uszczelnić i zabezpieczyć wszelkie otwory w ścianach, stropach i instalacje za pomocą materiałów nie palnych,
- prace spawalnicze mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- sprzęt do wykonywania prac spawalniczych powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru. W przypadku spawania gazowego aparat musi posiadać bezpieczniki przeciw wyciekowe,

- przy spawaniu elektrycznym bezwzględnie wymagany będzie pojemnik z wodą na końcówki elektrod.

b) przy smołowaniu:

- rozgrzewając smołę (lepik) za pomocą otwartego ognia należy zachować odległość, co najmniej 5 m od budynku, przyległych do niego składowisk lub placów składowych z materiałami palnymi, (jeśli takie występują),
- rozgrzewanie smoły na dachu dopuszczalne jest tylko na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym, w pozostałych przypadkach pod warunkiem zastosowania odpowiednich podgrzewaczy,
- naczynie na smołę, lepik musi posiadać pokrywę,
- teren wokół miejsca podgrzewania smoły, lepiku powinien być oczyszczony z materiałów palnych, a grunt zmineralizowany,
- czynności powyższe należy wykonywać pod stałym dozorem,
- miejsce wykonywania tych czynności należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy (gaśnica, łopata, suchy piasek).

c) przy stosowaniu cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe z powietrzem:

- wszelkie źródła ognia otwartego powinny być odsunięte, co najmniej na odległość 20 m od miejsca wykonywania prac,
- instalację elektroenergetyczną należy wyłączyć a w razie potrzeby korzystać ze źródła światła w oprawie przeciwwybuchowej połączonej przewodem OP z punktem zasilania znajdującym się poza częścią budynku, w której wykonywane są prace,
- wprowadzić całkowity zakaz palenia tytoniu w pobliżu wykonywanych prac,
- pomieszczenia, w których wykonywane są prace powinny być skutecznie wentylowane,
- używane narzędzia muszą być wykonane z materiałów (metali) nieiskrzących.

Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz pomieszczenia lub rejony przyległe, sprawdzając dokładnie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących się cząstek, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt używany do wykonywania prac został zdemonstrowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

Ponowna kontrola rejonu prowadzenia prac powinna się odbyć po 4, a następnie po 8 godzinach od zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.

11. Zapoznanie właściciela/zarządcy obiektu z treścią instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi

Uczestnictwo w szkoleniu w zakresie bezpieczeństwa pożarowego jest obowiązkiem każdego pracownika.

- 1) W wyniku przeprowadzonego szkolenia pracownik powinien poznać:
  - a) przyczyny powstania pożaru i jego rozprzestrzeniania, ze szczególnym uwzględnieniem własnego stanowiska pracy,
  - b) ogólne zasady postępowania na wypadek pożaru i sposoby jego ograniczenia oraz zwalczania,
  - c) zasady działania podręcznego sprzętu gaśniczego rozmieszczonego na terenie obiektu, zwłaszcza w pobliżu własnego stanowiska pracy,
  - d) drogi i zasady ewakuacji ludzi i mienia.
- 2) Każdy pracownik w ramach instruktażu stanowiskowego powinien zapoznać się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego obiektu oraz planem ewakuacji.
- 3) Każde szkolenie powinno zostać odnotowane w aktach osobowych pracownika.
- 4) Zapoznanie innych użytkowników obiektu (podwykonawców) z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego obiektu oraz planem ewakuacji powinno zostać odnotowane również w dokumentacji.

11.1 Program szkolenia przeciwpożarowego

Cel szkolenia

Celem szkolenia jest zapoznanie pracowników z obowiązkami i zadaniami w zakresie zapobiegania, powstawania i rozprzestrzeniania pożaru oraz zadaniami na wypadek powstania pożaru w budynku.

Uczestnicy szkolenia

Szkolenie przeznaczone jest dla wszystkich pracowników rozpoczynających pracę.

Sposób organizacji szkolenia

Szkolenie ma być zorganizowane w formie instruktażu na podstawie poniższego programu.

Ramowy program szkolenia

Lp.	Tematyka szkolenia	Ilość godzin
1.	Zagrożenia pożarowe w obiekcie, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.	0,5

2.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom.	0,5
3.	Zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru, sposoby alarmowania, instalacja sygnalizacyjno-alarmowa.	0,5
4.	Ewakuacja ludzi, drogi i środki ewakuacyjne.	0,5
5.	Podręczny sprzęt gaśniczy i urządzenia gaśnicze /rodzaje/, środki gaśnicze.	0,5
6.	Znajomość praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń gaśniczych.	0,5
	Razem:	3,0

Szczegółowy program

Temat 1.

Zagadnienia:

- zagrożenia pożarowe z uwzględnieniem warunków budowlanych, sąsiedztwa innych obiektów, instalacji elektrycznych, wentylacyjnych i grzewczych, ogólny ład i porządek na terenie obiektu,
- przyczyny powstawania pożarów:
  - nieostrożność osób dorosłych /papierosy, zapalki/,
  - nieostrożność osób dorosłych z przenośnymi odbiornikami energii elektrycznej i energią elektryczną,
  - niewłaściwe stosowanie płynów łatwopalnych itp. wady procesów technologicznych,
  - prace pożarowo niebezpieczne,
  - zły stan i nieprawidłowe użytkowanie urządzeń ogrzewczo-kominowych /piece, kuchnie, przewody kominowe, iskry z komina/,
  - podpalenia.
- drogi i kierunki rozprzestrzeniania się pożarów /ciągi komunikacyjne, otwarte otwory okienne i drzwiowe, instalacje wentylacyjne, elementy konstrukcyjne, warunki budowlane, nagromadzenie materiałów palnych, nieporządek, brak podręcznego sprzętu gaśniczego, nieumiejętność użycia tego sprzętu/.

Temat 2.

Zagadnienia:

- podstawowe obowiązki wynikające z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów,

i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

12.2 Składowanie materiałów palnych na drodze ewakuacyjnej

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 z 2010 r.; poz. 719) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości jest zabronione.

12.3 Przeglądy przewodów dymowych i spalinowych

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 z 2010 r.; poz. 719), w obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa ciekłego usuwa się zanieczyszczenia z przewodów spalinowych i dymowych, co najmniej 2 razy w roku.

12.4 Badania instalacji elektrycznej

Zgodnie z art. 62 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 07.07.1994 - Prawo Budowlane (Dz.U.Nr 89 poz. 414 z późniejszymi zmianami), obiekty budowlane powinny być w czasie użytkowania poddawane przez właścicieli, zarządców lub użytkowników okresowej kontroli polegającej między innymi na sprawdzeniu stanu technicznego, oporności przewodów i rezystancji izolacji przewodów instalacji elektrycznej.

12.5 Badania instalacji odgromowej

Zgodnie z art. 62 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 07.07.1994 - Prawo Budowlane (Dz.U.Nr 89 poz. 414 z późniejszymi zmianami), obiekty budowlane powinny być w czasie użytkowania poddawane przez właścicieli, zarządców lub użytkowników okresowej kontroli polegającej między innymi na

sprawdzeniu stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażenia instalacji odgromowej.

12.6 Przeglądy przewodów wentylacyjnych

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 z 2010 r.; poz. 719), oraz art. 62 ust.1 pkt 1c ustawy z dnia 07.07.1994 - Prawo Budowlane (Dz. U. Nr 89 poz. 414 z późniejszymi zmianami), gdyż w obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa ciekłego, stałego lub gazowego usuwa się zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych, co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.

12.7 Badania instalacji gazowej

Zgodnie z art. 62 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 07.07.1994 - Prawo Budowlane (Dz. U. Nr 89 poz. 414 z późniejszymi zmianami), obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane kontroli okresowej, co najmniej raz w roku polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego instalacji gazowej. Regularna kontrola instalacji gazowej daje nam pewność, że instalacja w danym obiekcie jest szczelna. Po dokonaniu kontroli przez odpowiednią do tego osobę otrzymujemy protokół potwierdzający, że kontrola danej instalacji została przeprowadzona.

Załącznik nr 1

Karta okresowej aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego
(wykonywana co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpłynęły na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej)

Lp.	Data aktualizacji	Dokonane zmiany	Autor aktualizacji	Podpis	UWAGI
1	2	3	4	5	6

Załącznik nr 2

.....
Pieczęć zakładu

Ostrów Mazowiecka, dnia .....

.....
imię i nazwisko pracownika

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie zakładu pracy, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- 1) zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy i w obiektach zakładu,
- 2) postępowania na wypadek pożaru,
- 3) użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy.

„Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego” przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowienia.

.....
podpis składającego oświadczenie

Załącznik nr 3

ZEZWOLENIE NA PROWADZENIE PRAC Z OTWARTYM OGNIEM

PRZED ROZPOCZĘCIEM PRACY Z OTWARTYM OGNIEM, CZY JEJ WYKONANIE JEST ABSOLUTNIE KONIECZNE? CZY NIE ISTNIEJE BEZPIECZNIEJSZY SPOSÓB NA JEJ WYKONANIE?

Niniejsze zezwolenie jest wymagane w celu przeprowadzania wszelkich doraźnych prac z otwartym ogniem lub prac powiązanych z powstawaniem wysokiej temperatury i/lub iskier. Prace takie m.in. obejmują lutowanie, cięcie, szlifowanie, a także montaż poszycia dachowego oraz spawanie z wykorzystaniem palnika.

CZĘŚĆ 1

INSTRUKCJE

1. Prowadzący nadzór pożarowy powinien:
  - A. Zweryfikować listę środków ostrożności umieszczona w prawej kolumnie (lub zaniechać prowadzenia prac).
  - B. Wypełnić i zachować w dokumentacji Część 1.
  - C. Część 2 przekazać wykonawcy prac.

PRACA Z OTWARTYM OGNIEM WYKONYWANA PRZEZ

- PRACOWNIK
 PODWYKONAWCA _____

DATA _____ NR ZLECENIA _____

LOKALIZACJA/BUDYNEK I PIĘTRO _____

RODZAJ PRACY _____

NAZWISKO WYKONAWCY PRAC _____

Niniejszym oświadczam, iż powyższa lokalizacja została sprawdzona, środki ostrożności wymienione na liście podjęte w celu uniknięcia pożaru, a polecenie wykonania prac zostało autoryzowane.

PODPIS (Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo) _____

ZEZWOLENIE TRACI WAŻNOŚĆ DATA GODZ.

LISTA WYMAGANYCH ŚRODKÓW OSTROŻNOŚCI

- Dostępna instalacja tryskaczowa, hydrantowa oraz gaśnice ręczne są dostępne/działają prawidłowo.
- Sprzęt stosowany do wykonania prac z otwartym ogniem jest w dobrym stanie technicznym.

WYMAGANIA WZGLĘDEM PRAC PROWADZONYCH NA WYSOKOŚCI (DO 11 M).

- Ciecze palne, kurz, pył oraz wszelkie osady usunięte
- Znajdujące się w pobliżu materiały grożące wybuchem zostały usunięte.
- Podłogi oczyszczone.
- Podłogi palne namoczone, pokryte mokrym piachem lub okładzinami ognioodpornymi.
- Tam gdzie możliwe, zdemontować wszelkie elementy palne. Pozostawione na miejscu chronić materiałem ognioodpornym.
- Wszelkie przejścia przez ściany i strony zakryte.
- Poniżej przestrzeni, w której wykonywana jest praca rozwieszono niepalne brezenty.
- Zasłonić lub wyłączyć kanały wentylacyjne, które mogą przenieść iskry do miejsc, w których znajdują się elementy palne.

PRACE WYKONYWANE NA ŚCIANACH, SUFITACH LUB DACHACH

- Konstrukcja jest niepalna, nie posiada poszycia lub izolacji palnej.
- Materiały palne znajdujące się po przeciwnej stronie ściany, sufitu lub dachu zostały usunięte.

PRACE NA URZĄDZENIACH ZAMKNIĘTYCH

- Urządzenia zamknięte oczyszczone z materiałów palnych.
- Pojemniki/zbiorniki opróżnione z palnych cieczy i oparów.
- Naczynia, rurociągi i urządzenia pod ciśnieniem zostały wyłączone, odcięte, odpowietrzone.

UWAGA: NA ODWROTCIE ZNAJDUJE SIĘ
FORMULARZ POWIADOMIENIA W RAZIE
WYPADKU. STOSOWAĆ W ODNIESIENIU DO
OBIEKTU.

NADZÓR POŻAROWY/MONITOROWANIE MIEJSCA PROWADZENIA PRAC

- Nadzór pożarowy będzie prowadzony w trakcie oraz przez 60 minut po zakończeniu prac, w tym podczas wszelkich przerw (kawa, obiad) w realizacji prac.
- Nadzór pożarowy wyposażono w odpowiedni ręczny sprzęt gaśniczy, a tam gdzie stosowne w hydrant.
- Nadzór pożarowy składa się z personelu przeszkolonego w korzystaniu ze sprzętu ppoż. oraz sposobów alarmowania o pożarze.
- Prowadzenie nadzoru pożarowego może być konieczne również w miejscach sąsiadujących (powyżej i poniżej).
- Monitorować miejsce wykonywania prac przez 4 godziny od ich zakończenia.

Inne podjęte środki ostrożności:

- _____
_____

Załącznik nr 4

OSTRZEŻENIE!

PRACE Z OTWARTYM OGNIEM!
NIEBEZPIECZEŃSTWO POŻARU!

W RAZIE WYPADKU:	
TEL.	_____
W	_____
	_____
	_____

OSTRZEŻENIE!

Załącznik nr 5

Protokół nr .....

zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac:

.....
.....

2. Technologia prac przewidzianych do realizacji:

.....
.....

3. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w miejscu prac:

.....

4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo:

.....
.....

5. Rodzaj wykonywanych prac przez inne firmy w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo oraz sposoby zabezpieczeń obszarów sąsiadujących:

.....
.....

6. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:

.....
.....

7. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo:

.....
.....

8. Środki i sposoby alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:

.....
.....

9. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac: .....

10. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:

.....

11. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu:

.....

Podpisy członków komisji:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis

.....dnia .....

Załącznik nr 6

Zezwolenie nr ..... na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Miejsce pracy (kondygnacja, pomieszczenie, instalacja)

.....

2. Rodzaj pracy:

.....

3. Czas pracy (wyszczególnić dni i godziny):

.....

4. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu pracy:

.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru (wybuchu):

.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) przeciwpożarowe:

.....

b) bhp:

.....

c) inne:

.....

7. Sposób wykonywania pracy:

.....

8. Osoby odpowiedzialne za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac
niebezpiecznych pożarowo: .....

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie: .....

Podpis

b) wyłączenie rejonu prac spod napięcia: .....

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie: .....

Podpis

c) dokonanie analizy stężeń par ciecchy, gazów, pyłów w zakresie występowania
niebezpiecznych stężeń: .....

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie: .....

Podpis

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

.....

Imię i nazwisko

Przyjąłem do wykonania: .....

Podpis

UWAGA: niepotrzebne skreślić

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac w dniu(ach) .....od godz. ....do godz. ....

(zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w p. 8)

.....

Wnioskujący

.....

Przewodniczący komisji

10. Prace zakończono w dniu _____ o godzinie .....

.....

Wykonawca

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących
zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót

Skontrolował

.....

Podpis

.....

Podpis

Uwaga: odbierający przekazuje zezwolenie przewodniczącemu komisji celem włączenia do akt.

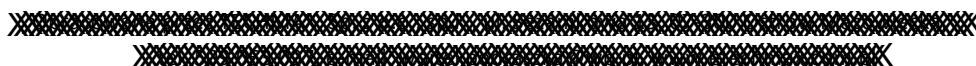
Załącznik nr 7

WYKAZ OSÓB ZAPOZNANYCH Z INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

<u>L.p.</u>	<u>Nazwisko i Imię</u>	<u>Stanowisko</u>	<u>Data zapoznania</u>	<u>Podpis</u>	<u>Uwagi</u>
<u>1.</u>					
<u>2.</u>					
<u>3.</u>					
<u>4.</u>					
<u>5.</u>					
<u>6.</u>					
<u>7.</u>					
<u>8.</u>					
<u>9.</u>					
<u>10.</u>					
<u>11.</u>					
<u>12.</u>					
<u>13.</u>					
<u>14.</u>					
<u>15.</u>					
<u>16.</u>					
<u>17.</u>					
<u>18.</u>					
<u>19.</u>					
<u>20.</u>					
<u>21.</u>					
<u>22.</u>					
<u>23.</u>					
<u>24.</u>					
<u>25.</u>					

<u>L.p.</u>	<u>Nazwisko i Imię</u>	<u>Stanowisko</u>	<u>Data zapoznania</u>	<u>Podpis</u>	<u>Uwagi</u>
<u>26.</u>					
<u>27.</u>					
<u>28.</u>					
<u>29.</u>					
<u>30.</u>					
<u>31.</u>					
<u>32.</u>					
<u>33.</u>					
<u>34.</u>					
<u>35.</u>					
<u>36.</u>					
<u>37.</u>					
<u>38.</u>					
<u>39.</u>					
<u>40.</u>					
<u>41.</u>					
<u>42.</u>					
<u>43.</u>					
<u>44.</u>					
<u>45.</u>					
<u>46.</u>					
<u>47.</u>					
<u>48.</u>					
<u>49.</u>					
<u>50.</u>					

<u>L.p.</u>	<u>Nazwisko i Imię</u>	<u>Stanowisko</u>	<u>Data zapoznania</u>	<u>Podpis</u>	<u>Uwagi</u>
<u>51.</u>					
<u>52.</u>					
<u>53.</u>					
<u>54.</u>					
<u>55.</u>					
<u>56.</u>					
<u>57.</u>					
<u>58.</u>					
<u>59.</u>					
<u>60.</u>					
<u>61.</u>					
<u>62.</u>					
<u>63.</u>					
<u>64.</u>					
<u>65.</u>					
<u>66.</u>					
<u>67.</u>					
<u>68.</u>					
<u>69.</u>					
<u>70.</u>					
<u>71.</u>					
<u>72.</u>					
<u>73.</u>					
<u>74.</u>					
<u>75.</u>					

<u>L.p.</u>	<u>Nazwisko i Imię</u>	<u>Stanowisko</u>	<u>Data zapoznania</u>	<u>Podpis</u>	<u>Uwagi</u>
<u>76.</u>					
<u>77.</u>					
<u>78.</u>					
<u>79.</u>					
<u>80.</u>					
<u>81.</u>					
<u>82.</u>					
<u>83.</u>					
<u>84.</u>					
<u>85.</u>					
<u>86.</u>					
<u>87.</u>					
<u>88.</u>					
<u>89.</u>					
<u>90.</u>					
<u>91.</u>					
<u>92.</u>					
<u>93.</u>					
<u>94.</u>					
<u>95.</u>					
<u>96.</u>					
<u>97.</u>					
<u>98.</u>					
<u>99.</u>					
<u>100.</u>					

